

Notitie

Contactpersoon B. (Berto) van Dam

Datum 25 augustus 2014

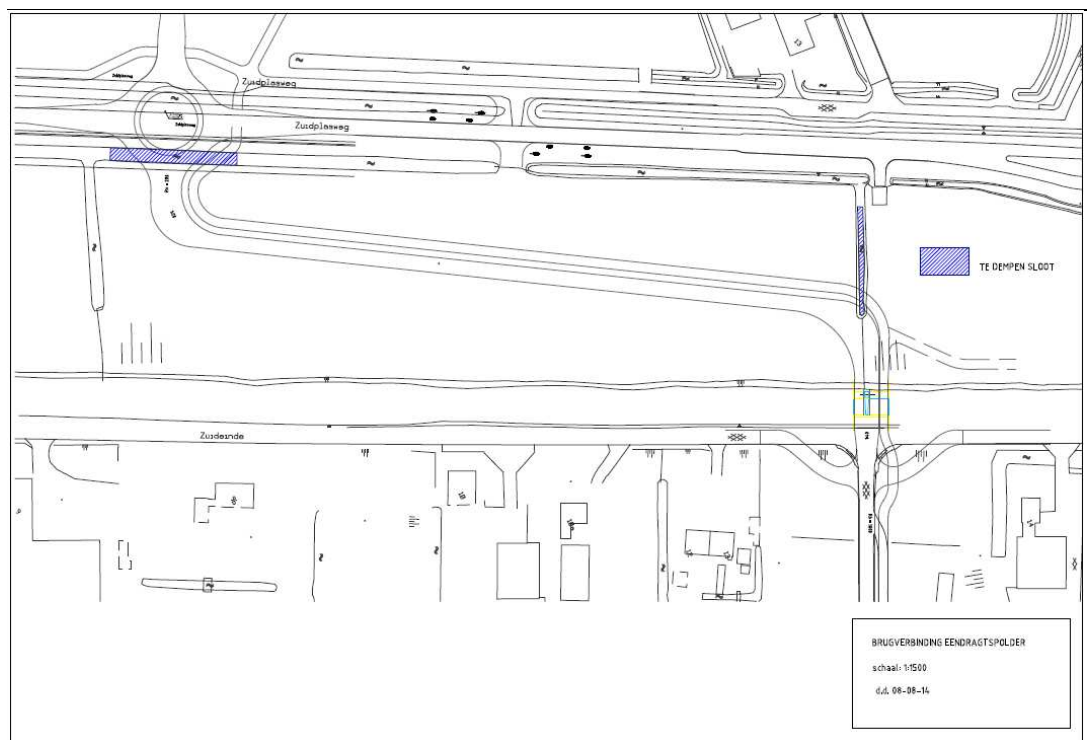
Kenmerk N001-1225645ERT-efm-V02-NL

Resultaten nader onderzoek vissen en ecologisch werkprotocol sloten Zuidplasweg te Zevenhuizen

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Zuidplas heeft Tauw vissenonderzoek uitgevoerd en een ecologisch werkprotocol opgesteld met betrekking tot slootdemping nabij Zuidplasweg 13 te Zevenhuizen. Figuur 1.1 toont de twee onderzoekslocaties. Sloopdeel 1 (rechts) wordt gedempt ten behoeve van een nieuwe brugverbinding. Sloopdeel 2 (links) wordt eveneens gedempt, maar de waterverbinding blijft bestaan via een toekomstige duiker (die meer naar de bocht in de nieuwe weg wordt gelegd). Figuur 1.2 geeft een impressie van de (huidige staat van de) watergangen.

Bij het uitvoeren van dergelijke werkzaamheden is het verplicht om rekening te houden met (beschermde) flora en fauna in en rond het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van bittervoorn en kleine modderkruiper is daarom noodzakelijk. In deze notitie zijn de vangstresultaten van het nader onderzoek naar (beschermde) vissoorten uitgewerkt. Tevens is een ecologisch werkprotocol opgesteld zodat een overtreding van de Flora- en faunawet wordt voorkomen en voldoende rekening wordt gehouden met de zorgplicht.

Figuur 1.1 onderzoekslocaties (blauw gearceerd)

Figuur 1.2 Impressie van de onderzochte sloot.

2 Resultaten nader onderzoek vissen

2.1 Methode

De visseninventarisatie richt zich op de aanwezigheid van de kleine modderkruiper en bittervoorn. De soortenstandaards van RvO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) voor beide soorten zeggen het volgende: "Een steekproefsgewijze bemonstering op locaties met geschikte habitat in de meest kansrijke periode (april t/m oktober) is voldoende om de aanwezigheid van kleine modderkruiper en bittervoorn aan te tonen. Eén veldbezoek is dan ook voldoende om aan- of afwezigheid met voldoende zekerheid in beeld te brengen."

Op 11 augustus 2014 zijn de slootdelen met behulp van elektrovisapparatuur afgevist. Gelet op de beperkte omvang van de watergangen zijn de werkzaamheden vanaf de kant uitgevoerd met behulp van elektrovisserij apparatuur (DEKA 5000). Door gebruik te maken van elektrovisserij apparatuur komen de aanwezige (beschermd) vissen aan de oppervlakte, waarna deze kunnen worden opgevist. Hierbij wordt een zeer zwakke gelijkstroom gebruikt.

2.2 Resultaten

Er zijn geen soorten aangetroffen die onder de Flora- en faunawet strikt beschermd zijn. Op beide locaties is alleen (veel) tiendoornige stekelbaars aangetroffen. In één van de te dempen delen zijn 70 exemplaren aangetroffen en in het andere deel 100 exemplaren. Daarnaast zijn veel groene kikkers aangetroffen. Dit betreft geen amfibieën van tabel 2 of 3, want deze soorten komen niet voor in de omgeving van de planlocaties.

Figuur 2.1 geeft een impressie van de vangstresultaten.

Figuur 2.1 Impressie van het vangstresultaat. Op de rechter foto is een groene kikker te zien.

3 Effectbepaling en wettelijk kader

Er zijn geen soorten aangetroffen die zwaarder of strikt door de Flora- en faunawet beschermd worden. De werkzaamheden kunnen, zonder het hoeven aanvragen van een ontheffing Flora- en faunawet, uitgevoerd worden.

Voor het aantasten / dempen van de slootdelen is echter wel de zorgplicht van toepassing.

Zorgplicht - In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen; artikel 2, lid 1. De tekst daarvan is als volgt: "Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, evenals voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken".

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

4 Te treffen maatregelen

De maatregelen richten zich op het afvissen van de slootdelen, waarbij vissen en andere organismen overgezet worden naar omliggende waterpartijen voordat de sloten worden aangetast.

- Voor het dempen / aantasten geldt dat de watertemperatuur tussen de 6° C en de 20° C dient te zijn. Bij extremere watertemperaturen functioneert het metabolisme van de vis op een te laag / hoog niveau om stress en beschadigingen te verwerken, en is de kans op permanente schade en sterfte groot
- Als de slootdelen niet leeggepompt hoeven te worden, voldoet voorstuwend dempen in één richting en in de richting van een aanliggende waterpartij waar geen werkzaamheden plaatsvinden zodat aanwezige dieren kunnen vluchten
- Als de watergang moet worden leeggepompt dient deze eerst te worden afgedamd

- Het afgedamde deel wordt eerst door een ecooloog of een beroepsvisser zoveel mogelijk leeggevist met behulp van elektrovisapparatuur. De gevangen dieren worden in grote bakken met water opgevangen
- Vervolgens kan de watergang leeg gepompt worden met een aanzuigkorf met een maximale maaswijdte van 4 mm
- Eventueel achtergebleven dieren worden door een ecooloog opgespoord en zo snel mogelijk met een schepnet afgevangen
- De sloot wordt in één richting gedempt
- Eventueel vrij gekomen slib moet worden gecontroleerd op aanwezigheid van vissen en amfibieën
- Alle gevangen vissen en amfibieën worden direct overgezet naar geschikte naastgelegen watergangen waar geen werkzaamheden plaatsvinden